

VOLVO

VOLVO PÅ VEI

TRANSPORTMAGASINET FRA VOLVO NORGE AS

Tollens nye våpen

NR. 1 ■ **2004**
4. ÅRGANG

TRANSPORTØREN BYGDE LASTEBILEN SELV ■ **HETE DAGER** I AUST
FILMROLLE FOR LASTEBILEN ■ **PREMIERT SIKKERHET**

Her er skannerportalen dreid ut til siden.
Som en ser har tilhengeren med container
god plass til å passere igjennom.

Smuglernes skrekk

Med sine nye mobile skannere på Volvo-chassis kan norske tollere gjennomlyse hvert minste hulrom i inntil 15 kjøretøyer i timen.

Tidligere kunne det ta en hel dag å finkjemme en eneste lastebil.

DEN MOBILE
SKANNEREN SER TVERS
GJENNOM CONTAINEREN

Finansminister Per Kristian Foss hadde mye positivt å si om nyanskaffelsen til journalistene fra presse og kringkasting. Her intervjues han av NRK. Midt i bildet, statssekretær Jørn Holme fra Justis- og politidepartementet.

» Skannerne vi har fått til Norge er blant de mest avanserte i verden. «

BJØRN GRANAUNE, TOLL- OG AVGIFTSDIREKTORATET

PÅ RYGGEN av en Volvo FM 12 4x8 sitter et røntgenaggregat fra den kinesiske produsenten Nuc-tech Company Limited. Når aggregatet dreies nitti grader ut fra bilens høyre side, danner det en 3,5 meter bred og 4,6 meter høy åpning – stor nok til at selv den største lastebil kan passere gjennom. En gjennomlysning tar ca. ett minutt. Deretter kan tollfunksjonærene i kontrollrommet rett bak Volvoens førerhus i ro og mak studere bilder av hver minste detalj i førerhus og lasterom, hulrom og kanaler, til og med inne i reserverhjulet.

FRA SVINESUND TIL MAGNOR

Volvoen er det norske Toll- og avgiftsdirektoratets nye våpen i jakten på våpen-, sprit-, narko-

tika- og menneskesmuglere. Ikke bare tollernes forresten – norsk politi og forsvar er minst like interessert i de mulighetene slike skannere gir. Så interessert at Justis- og politidepartementet var sterkt medvirkende til at en ekstrabevilgning for dette formålet, på i alt 40 millioner, kom med i revidert statsbudsjett for 2002.

Den første bilen ble overlevert til Tollregion Øst-Norge like før siste årsskifte. Bil nummer to er høyst sannsynlig også levert når dette leses. De to kjøretøyene blir stasjonert på Svinesund og vil hovedsakelig bli benyttet til kontroller på grenseovergangene herfra og opp til Magnor. Ved behov kan de også tilkalles av andre tollstasjoner – både videre nordover langs grensen og i havnene langs kysten.

– Det er i alt sju firmaer i verden som produserer slike mobile skannere, opplyser førstekon-sulent Bjørn Granaune fra prosjektgruppen som har hatt ansvaret innhenting og vurdering av anbud.

– Fire ligger i USA, to i Kina og ett i Tyskland. Vi fikk tilbud fra samtlige sju. Etter en totalvurdering valgte vi Nucotech.

Han forteller at det benyttes to typer teknologi i denne formen for skannere. En gruppe produsenter satser på røntgen, en annen på radioaktiv stråling. Røntgenstrålene kommer fra en lineær akselerator som drives med strøm, og hvor strålingen opphører når strømmen slås av. Systemene som anvender radioaktivitet, baserer seg på

FORTSETTELSE «SMUGLERNES SKREKK» →

En fornøyd tolldirektør Marit Wiik sjekker røntgenbildene i skannerbilens kontrollrom.

FØRTSETTELSE → gammastråler fra en meget godt skjermet kilde hvor det brukes kobolt 60 eller cesium 137.

Nuctech anvender som nevnt røntgenteknologi. Selskapet, som ble etablert i 1997, har utspring i Tsinghua-universitetet i Beijing, og dets produkter er i dag i bruk i blant annet Australia, Tyrkia og snart også i Belgia.

– Skannerne vi har fått til Norge er i øyeblikket blant de mest avanserte i verden, sier Granaune.

SER GJENNOM 18 CM TYKT STÅL

Skanneren leverer røntgenstråler med en effekt på 2,5 MeV (mega elektronvolt), kraftig nok til å kunne gjennomlyse ca. 18 cm kompakt stål. Strålingen er likevel ikke farlig for mennesker. En skanning av mennesker inne i en bil gir en dose på ca. 0,0026 mSv – eller omtrent som en dagsrasjon av normal bakgrunnsstråling fra naturen. Det er under en tidel av hva man for eksempel utsettes for under en flytur fra Oslo til New York og cirka 1/50 av en røntgenfotografering av et bryst.

Av sikkerhetsgrunner legger Tollvesenet likevel opp til at skannerne, når de er i bruk, skal ha et område på minimum 35 x 17 meter rundt seg.

– Men dette er mest for at kjøretøyene som skal gjennomlyses må ha mulighet til å manøvrere seg på plass, sier Granaune.

Nuctech monterer i dag de fleste av sine skannere på chassis av typen Volvo FM12. Bilene kjøpes hos Volvo Trucks i Göteborg og påbyg-

gingen skjer i Kina. Deretter blir kjøretøyene eksportert med skip.

– Det mest spesielle med disse kjøretøyene, sett fra vår side, er vekten, forteller verksmester Bjørn Sørensen hos Volmax på Råde, som i samarbeid med Brødrene Olsen Bilservice i Halden skal ha hovedansvaret for service på bilene.

– De veier over 30 tonn, derfor er de utstyrt med drift på to av sine fire aksler. Forakselen som skal tåle 16 tonn er utstyrt med parabel fjæring, mens boggien som skal tåle 20 tonn har blad-fjæring. Bilene har begge 12 liters dieselmotorer på 380 HK, manuell girkasse og kort førerhus.

Daglig leder Odd Olsen (t.v.) fra Brødrene Olsen Bilservice i Halden og verksmester Bjørn Sørensen hos Volmax på Råde skal ha serviceansvaret for skanner-Volvoene.

Ansvaret for service på skannerutstyret er delegert til Nuctechs norske agent, AS G. Hartmann, et firma som bl.a. har lang erfaring som leverandør av røntgenutstyr til industrien.

STOR OPPMERKSOMHET I MEDIA

Det var stor festivitas på Svinesund da den første skannerbilen ble overlevert 4. desember. Både finansminister og tolldirektør var til stede sammen med den kinesiske ambassadøren, visepresidenten for selskapet som produserer skannerne og et solid oppbud av presse- og TV-folk. Sjelden er en norsk Volvo blitt til de grader omtalt og fotografert.

Finansminister Per Kristian Foss sa i sin tale at anskaffelsen må sees som et eksempel på effektiviseringen og moderniseringen av tolltaten. Tolldirektør Marit Wiik understreket at etaten med dette har tatt et langt skritt for å komme organisert kriminalitet i forkjøpet. Mens Statssekretær Jørn Holme i justisdepartementet trakk frem den verdien gode hjelpemidler har for å inspirere tollfunksjonærene til å gjøre en enda bedre jobb.

Vi andre kan bare konstatere at det heretter kan bli i overkant spennende å lure med seg noen ekstra flasker over grensen. Med en gjennomlysningskapasitet på 15 biler i timen, skal ikke en gang den minste personbil være trygg på å få passere usjekket...

TEKST OG FOTO: ROLF KARLSTRØM